Uppsala kommun

Datum:
2026-10-28

Diarienummer:
SCN-2026-00748-1

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Socialnämnden

Handläggare:
Sandra Thorngren

Utökning av Skolteamet

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** utöka skolteamet i enlighet med föredragningen.

Ärendet

Socialförvaltningen ser ett behov av att utöka arbetet med placerade barns skolgång. Ambitionen är att utöka Skolteamet till att omfatta fler placerade barn och unga oavsett placeringsform, skolform och vilken kommun de är placerade i. Idag finns stödet från Skolteamet för familjehemsplacerade barn som bor utanför Uppsala kommun och är placerade av Uppsala kommun.

Förvaltningen föreslår en utökning med två heltidstjänster till Skolteamet. Utökningen föreslås bekostas av de statsbidrag som tillfaller socialnämnden i och med införandet av den nya socialtjänstlagen. Det förebyggande arbetet för att barn och unga i samhällsvård ska erhålla en fullgången skolgång ligger i linje med den nya socialtjänstlagens intentioner.

Beredning

Ärendet har beretts av enheten för strategiskt stöd och Avdelning barn och ungdom myndighet inom socialförvaltningen.

Föredragning

Bakgrund

Nationell och internationell forskning visar att utbildning är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn för barn som växer upp i samhällsvård. Barn som är placerade i samhällsvård uppnår generellt sämre skolresultat än andra barn, fullföljer gymnasieutbildning i lägre utsträckning och löper som vuxna en ökad risk för psykisk ohälsa, arbetslöshet, missbruk och social utsatthet. Barn och unga som upplever flera placeringar eller avbrott i skolgången löper särskilt hög risk att inte nå kunskapsmålen. Enligt Socialstyrelsen har knappt hälften av de barn som varit placerade i samhällsvård gymnasiebehörighet vid 17 års ålder.

Forskningen pekar således på att placerade barn är en högriskgrupp ur ett utbildningsperspektiv. Barn som kan behålla större kontinuitet i sin skolgång generellt uppnår bättre utbildningsresultat. Framgångsfaktorer som lyfts fram är tidig kartläggning av skolprestationer, kontinuerlig uppföljning av kunskapsutveckling, nära samverkan mellan socialtjänst och skola, stöd till familjehemmet i dess utbildningsstödjande roll samt åtgärder för att undvika onödiga skolbyten. Dessa principer bedöms vara relevanta för samtliga placerade barn och unga oavsett placeringsform.

Ett tydligt fokus på utbildning, kontinuitet i skolgången och strukturerad samverkan är således bland de mest effektiva sätten att förbättra barnens långsiktiga livschanser. Socialtjänstens arbete bör alltså omfatta ett aktivt fokus på utbildningsfrågor under hela placeringstiden.

Socialförvaltningens insats Skolteamet

Skolteamet är en stödfunktion i det uppföljande arbetet för placerade barn med syfte att stärka skolresultaten för familjehemsplacerade barn från förskoleklass till och med årskurs nio som är placerade utanför Uppsala kommun. Teamet består i nuläget av en psykolog och två specialpedagoger med organisatorisk placering på placeringsenhet 3 inom socialnämndens verksamhet.

Skolteamet arbetar i flexibla team med specialpedagog, psykolog, barnsekreterare och familjehemssekreterare kring varje barn. I en tvärprofessionell samverkan identifierar man varje barns individuella behov och förutsättningar för en god skolutveckling samt följer upp barnets utveckling. Teamet samarbetar med grundskolor i olika kommuner, familjehem, vårdnadshavare, barn/ungdomar, i vissa fall externa konsulentföretag samt andra professionella kompetenser som till exempel barn – och ungdomspsykiatrin. Teamet följer barnet även vid eventuella skolbyten eller omplaceringar.

Erfarenheter av arbetsmodellen med Skolteamet visar att insatsen kan förbättra skolresultaten för familjehemsplacerade barn. Barn som deltagit har uppnått gymnasiebehörighet i högre utsträckning än familjehemsplacerade barn generellt. Enligt Skolteamets egen statistik mellan åren 2017 och 2026 har 83% av de barn och unga som erhållit stödet klarat gymnasiebehörigheten (55% klarade högskoleförberedande behörighet, 28% klarade behörighet till yrkesprogram och resterande 17% har gått in i introduktionsprogrammet). Detta kan ställas i jämförelse med Socialstyrelsens nationella statistik från maj i år (barn födda mellan 1999–2007 som varit placerade i en annan kommun) där 45% procent av pojkar respektive 48% av flickor klarade gymnasiebehörigheten.

Utbildningsförvaltningens verksamhet Uppsam

Uppsam grundskola bedrivs inom Utbildningsförvaltningen och ansvarar för samordning och stöd till skolor som tar emot elever i samhällsvård. Arbetssättet bygger på det nationella samverkansstödet SAMS (Samverkan för placerade barn och ungas kontinuerliga skolgång). Tyngdpunkten ligger på att säkerställa kontinuitet i skolgången genom organisatorisk samordning vid skolplacering och skolövergångar, innefattande informationsöverföring och viss statistisk uppföljning av närvaro och skolresultat. Insatser görs på rektors uppdrag och sträcker sig över en tidsperiod på ca en till två veckor. Uppsam omfattar alla barn placerade i samhällsvård, oavsett folkbokföringskommun, som placeras i Uppsalas grundskolor.

Socialförvaltningens bedömning

För placerade barn och unga finns olika insatser för att stödja skolgången. Uppsam och Skolteamet har olika inriktning och fyller olika funktioner. Socialförvaltningens ambition är att utöka och vidareutveckla arbetet med Skolteamet genom att erbjuda fler placerade barn och unga tillgång till denna insats oavsett placeringsform, skolform och i vilken kommun barnet är placerat. Syftet är att stärka förutsättningarna för en god skolutveckling, fullföljd skolgång och långsiktigt förbättrade livschanser för fler barn och unga i samhällsvård.

Barnkonsekvensanalys

Beslut om en utökning av insatsen Skolteamet kommer att ha en direkt påverkan på barn och unga. Ur ett barnrättsperspektiv stärker satsningen barnets rätt till utbildning och utveckling utifrån sina individuella förutsättningar. Särskilt betydelsefullt är att insatserna riktas till en grupp barn som forskning visar löper förhöjd risk för skolmisslyckanden och framtida utanförskap. Sammantaget bedöms en utökning av Skolteamet vara till barns bästa genom att fler placerade barn ges ökade möjligheter att lyckas i skolan och därmed förbättrade förutsättningar för ett gott och självständigt vuxenliv.

Ekonomiska konsekvenser

Utökningen föreslås bekostas av de riktade statliga medel som tillförs socialnämnden i och med införandet av den nya socialtjänstlagen. Förslaget medför därmed ingen direkt ökning av nämndens ordinarie budgetram. På längre sikt har förslaget potential att bidra till minskade samhällskostnader genom förbättrade livschanser för barn och unga i samhällsvård.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 28 oktober 2026.

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör